

Raport pentru 100 de zile privind implementarea Programului de activitate al Guvernului Republicii Moldova 2015-2018 și notelor informative din partea partenerilor de dezvoltare a Moldovei (reforme imediate < 100 zile)

1. Implementarea Strategiei de transport și logistică pe anii 2013-2022.

Acțiunea. Dotarea vehiculelor care prestează servicii de transport rutier cu limitatoare de viteză și tahografe

Art.153 alin. (1) al Codului Transporturilor Rutiere nr.150 din 17.07.2014 prevede că :

a) prevederile ce țin de obligativitatea dotării cu limitatoare de viteză a vehiculelor rutiere înmatriculate pentru prima oară în Republica Moldova până la intrarea în vigoare a prezentului cod se pun în aplicare după cum urmează:

– după 2 ani de la intrarea în vigoare a prezentului cod – pentru vehiculele rutiere implicate în transporturi rutiere în trafic național;

– după un an de la intrarea în vigoare a prezentului cod – pentru vehiculele rutiere implicate în transporturi rutiere în trafic internațional;

b) prevederile ce țin de obligativitatea dotării cu tahografe a vehiculelor rutiere înmatriculate pentru prima oară în Republica Moldova până la intrarea în vigoare a prezentului cod se pun în aplicare după 5 ani de la intrarea în vigoare a prezentului cod.

Acțiunea. Abilitarea unei instituții publice specializate cu controlul calității și siguranței serviciilor de transport rutier.

Art.9 al Codului nominalizat, Agentia Națională Transport Auto a fost abilitată cu dreptul supraveghere și controlul privind îndeplinirea de către operatorii de transport rutier autohtoni și străini pe teritoriul Republicii Moldova a prevederilor legislației naționale și ale acordurilor internaționale din domeniul transporturilor rutiere la care Republica Moldova este parte.

Acțiunea. Transpunerea și implementarea actelor normative ale UE conform Planului aprobat de armonizare a legislației și acordului de asociere UE-RM, inclusiv dezvoltarea instituțiilor corespunzătoare

Conform Planului aprobat și în baza Codul Transporturilor Rutiere au fost transpuse parțial unele directive și regulamente europene, după cum urmează:

- Regulamentul CE nr.1071/2009 al Parlamentului European și al Consiliului din 21.10.2009 de stabilire a unor norme comune privind condițiile care trebuie îndeplinite pentru exercitarea ocupației de operator de transport rutier,

- Regulamentul CE nr. 1073/2009 al Parlamentului European și al Consiliului din 21.10.2009 privind normele comune pentru accesul la piața internațională a serviciilor de transport cu autocarul și autobuzul,

- Regulamentul CE nr. 561/2006 al Parlamentului European și al Consiliului din 15 martie 2006 privind armonizarea anumitor dispoziții ale legislației sociale în domeniul transporturilor rutiere,

- Regulamentul (CE) nr. 1370/2007 al Parlamentului European și al Consiliului din 23 octombrie 2007 privind serviciile publice de transport feroviar și rutier de călători și Directivei 2006/22/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 15 martie 2006 privind condițiile minime pentru punerea în aplicare a Regulamentelor (CEE) nr. 3820/85 și (CEE) nr. 3821/85 ale Consiliului privind legislația socială referitoare la activitățile de transport rutier,

- Regulamentul CEE nr.3821/85 al Consiliului din 20.12.1985 privind aparatura de înregistrare în transportul rutier, Directivei 2002/15/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 11.03.2002 privind organizarea timpului de lucru al persoanelor care efectuează activități mobile de transport rutier).

Acțiunea. Realizarea angajamentelor existente ale Republicii Moldova în conformitate cu convențiile internaționale și acordurile la care este parte

În conformitate cu Convenția Internațională privind Armonizarea Controalelor Mărfurilor la Frontiere a fost implementat Certificatul internațional de cântărire (Anexa nr. 8).

Acțiunea. Implementarea condițiilor de acces la profesie în conformitate cu legislația UE.

Prin Legea nr.150 din 17.07.2014 a fost aprobat Codul Transporturilor Rutiere prin care prevederile legislației naționale au fost armonizate cu prevederile Regulamentului CE nr.1071/2009 al Parlamentului European și al Consiliului din 21.10.2009 de stabilire a unor norme comune privind condițiile care trebuie îndeplinite pentru exercitarea ocupației de operator de transport rutier, Regulamentului CE nr. 1073/2009 al Parlamentului European și al Consiliului din 21.10.2009 privind normele comune pentru accesul la piața internațională a serviciilor de transport cu autocarul și autobuzul

Acțiunea. Perfecționarea sistemului de calificare și recalificare a managerilor de transport rutier și conducătorilor auto

În conformitate cu prevederile art. 44 al Codului Transporturilor Rutiere, aprobat prin Legea nr. 150 din 17.07.2014 Condițiile de instruire profesională a managerilor de transport rutier sau a conducătorilor auto în vederea obținerii certificatului de competență profesională, de modelul prevăzut în Regulamentul transporturilor rutiere de persoane și bagaje, necesar practicării activității de manager de transport rutier sau conducător auto în transportul rutier, sînt stabilite de organul central de specialitate.

(2) Pregătirea profesională va fi asigurată în centre de instruire, perfecționare și atestare profesională autorizate de Agenție, în baza unor programe de instruire aprobate de organul central de specialitate și de Ministerul Educației.

În prezent sunt elaborate cerințele față de programele de instruire a personalului antrenat în transportul rutier.

Acțiunea. Fondarea unui organ de investigare a accidentelor și incidentelor

Proiectul Legii cu privire la investigarea accidentelor și incidentelor a fost elaborat și înaintat ministerelor de resort pentru avizare și expertiză juridică.

Acțiunea. Crearea, în conformitate cu practica și cerințele internaționale, a unui organ competent specializat care va asigura implementarea deplină a prevederilor acordurilor internaționale din domeniul transportului naval

A fost elaborat proiectul Hotărîrii Guvernului privind crearea Agenției Navale a Republicii Moldova. Proiectul menționat a fost transmis la reavizare instituțiilor de resort.

2. Organizarea sistemului instituțional al autorităților administrative de certificare, supraveghere și control de siguranță feroviară, navală, aeriană și din domeniul infrastructurii drumurilor, conform modelelor larg răspîndite și implementate în statele Uniunii Europene.

Transport naval. Proiectul Hotărîrii Guvernului privind crearea Agenției Navale a fost definitivat în urma consultărilor publice și transmis la reavizare instituțiilor de resort. Deasemenea, paralel cu Hotărîrea Guvernului a fost elaborat și transmis la avizare repetată proiectul legii de modificare a Legii 599 privind Codul transportului maritim comercial, prin introducerea în conținutul Codului, a prevederilor privind crearea Agenției Navale.

Infrastructura drumurilor. A fost semnat contractul privind prestarea serviciilor de Asistență la Implementarea Reformei Sistemului de Întreținere a Drumurilor cu compania Roughton Ltd. (Marea Britanie), care prevede mai multe variante de reformare a Î.S. „Administrația de Stat a Drumurilor”.

Transport aerian. În conformitate art.5, alin. (2) din Legea aviației civile nr. 1237-XIII din 09.07.1997 ”Autoritatea Aeronautică Civilă este o autoritate publică de certificare, supraveghere și control în domeniul aviației civile, creată în temeiul prezentei legi, care are statut de persoană juridică de drept public, subordonată Guvernului, cu buget autonom”.

Transport feroviar. A fost elaborat și înaintat ministerelor de resort pentru avizare și expertiză juridică -proiectul de lege cu privire la investigația accidentelor și incidentelor în transporturi.

3. Elaborarea, aprobarea și implementarea normelor tehnice, a standardelor europene de calitate și siguranță la proiectarea, construcția, reabilitarea și întreținerea drumurilor, la clasificarea drumurilor după nivelul de întreținere, periodicitate,

specificațiile de lucrări, tipul de îmbrăcăminte, precum și a standardelor de cost pentru întreținerea curentă a drumurilor publice.

A fost aprobat normativul în construcții NCM D.02.01-2015 ”Normele tehnice privind proiectarea drumurilor publice”

Au fost înaintate pentru aprobare Ministerului Dezvoltării Regionale și Construcțiilor - 6 normative tehnice românești din domeniul drumurilor preluate conform Memorandumului de înțelegere cu partea Română privind cooperarea în domeniul drumurilor și podurilor care permite folosirea normelor tehnice române, după aprobarea lor, pe teritoriul Republicii Moldova.

4. Formarea și implementarea sistemului de atribuire și întreținere a drumurilor pe bază de contracte multianuale și de performanță.

La moment are loc formarea sistemului de atribuire și întreținere a drumurilor în cadrul proiectului de asistență tehnică cu privire la implementarea reformei de întreținere a drumurilor, inițiat de BERD și care va fi executat de o companie de asistență tehnică internațională.

5. Continuarea lucrărilor de reabilitare a drumurilor naționale în proces de execuție, lansarea și avansarea maximă în realizarea noilor proiecte de reabilitare a drumurilor naționale, de construcție a drumurilor de ocolire pentru localități, de reabilitare a drumurilor de conexiune cu centrele sociale (școli, grădinițe, puncte medicale, oficii poștale și servicii ale administrației publice locale)

Nr.	Sunt în derulare lucrările de reabilitare a drumurilor :	Sunt în derulare licitațiile pentru reabilitarea următoarelor drumuri:	Construcția drumurilor de ocolire a localităților:
1	R 20 Rezina-Orhei-Călărași – sector km 0 – km 16 (executat 90%)	R16 Bălți – Fălești – Sculeni, km 5 – km 59;	R30.1 Drum de ocolire a or. Căușeni – 7,5 km (construcție nouă), (executat 60%)
2	M3 Chișinău-Cimișlia-Vulcănești-Giurgiulești- frontiera cu România – sectoarele: km 96 – km 151(executat 40%); km 151 – km 171(mobilizare*); km 179 – km 190 (mobilizare*)	R6 M1-Ialoveni, km 0 – km 6;	R1 Chișinău-Ungheni (drumului de ocolire or. Ungheni): km 96 – km 103 (mobilizare)
3	R1 Chișinău-Ungheni-Sculeni-frontiera cu România sectoarele: km 6 – km 68; km 74 – km 96 (mobilizare*)	R34 Hîncești-Leova-Cahul, km 0 – km 83	
4	R33Hîncești-Lăpușna-M1 sectorul km 0.00 – km 37 (mobilizare*)	R9 Soroca-Arionești, km 0 – km 31	
5	R14 Bălți-Sărăteni sectoarele: km 26 – km 38, km 43– km 61; (mobilizare*)		
6	R3 Chișinău-Hîncești-Cimișlia sectorul: km 29 – km 68 (executat 80%)		

A fost obținut un grant de 15 mil. Euro de la Comisia Europeană pentru construcția drumurilor de ocolire a or. Vulcănești și com.Bahmut.

6. Lansarea unui proiect comun Moldova, România și Ucraina, care să prevadă conectarea acestor țări printr-un serviciu feroviar de transport pasageri de mare viteză.

7. Introducerea standardelor europene de siguranță și calitate la toate tipurile de transport și implementarea politicilor destinate modernizării infrastructurii, parcului de mijloace de transport antrenate în serviciile de transport regulat de pasageri, sporirea siguranței serviciilor de transport și introducerea auditului siguranței rutiere.

Actualmente, aproximativ 400 de standarde naționale în domeniul transportului rutier necesită a fi ajustate la cele europene. Astfel, ministerul a solicitat Institutului Național de Standardizare suportul în vederea ajustării noilor standarde.

Totodată, conform art.3 litera a) la Codul transporturilor rutiere, a fost elaborat proiectul Regulamentului transporturilor rutiere de persoane și bagaje, care actualmente se află spre avizare la organele cointerestate.

A fost elaborat și se află la avizare proiectul vizînd modificarea Hotărîrii Guvernului nr. 539 din 23.04.2008 cu privire la crearea Agenției Naționale Transport Auto, prin care ANTA va fi investită cu funcția de efectuarea a auditului de siguranță rutieră.

8. Implementarea de către MTID a serviciilor electronice e-Autorizații, inclusiv e-CEMT (Autorizația Conferinței Europene a Miniștrilor de Transport), și a sistemului de management inteligent integrat în transporturile rutiere, oferirea accesului la procurarea de servicii prin sisteme de vânzări electronice, introducerea biletului electronic etc.

Actualmente implementarea sistemului e-Autorizații, este în proces de derulare după cum urmează:

- Procesul de negocieri privind implementarea sistemului e-autorizații a fost finalizat cu semnarea la data 28.03.2015 a specificațiilor tehnice a sistemului,
- Termenul de implementare a sistemului este de 6 luni din data semnării specificațiilor tehnice,
- Agenția Națională Transport Auto demarează procedurile și acțiunile de integrare cu registrul de stat al unităților CRIS Registru,
- Agenția Națională Transport Auto revizuieste tipurile de rapoarte și pregătește informația necesară la acest subiect,
- Agenția Națională Transport Auto revizuieste datele necesare de migrat în sistemul e-Autorizații și pregătește informația.

În conformitate cu prevederile Ordinului Ministerului Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor nr.155 din 06.10.2014 a fost aprobat Programul de implementare a sistemului planului unic de facturare și decontare. La data de 22.04.2015 a fost semnat contractul între ANTA și DSS GRUP în vederea implementării inițiale a sistemului la două autogări.

În conformitate cu prevederile art.126 al.(4) la Codul transporturilor rutiere, aprobat prin Legea nr.150 din 17.07.2014, stațiile de inspecție tehnică au fost dotate cu utilaj de calcul conectat la programa unică de evidență a inspecțiilor tehnice periodice SIA”AUTOTEST”.

9. Implementarea unui mecanism de dezvoltare sustenabilă a operatorilor de transport public, inclusiv prin crearea unui cadru normativ transparent, pe măsura așteptărilor, a unui mediu competitiv, nediscriminatoriu, care ar oferi acces companiilor moldovenești la piețele externe ale serviciilor de transport, pentru dezvoltarea Republicii Moldova ca centru regional de tranzit și combaterea transporturilor ilicite.

Pentru organizarea și efectuarea transporturilor rutiere de mărfuri și persoane, precum și activităților conexe transportului rutier pe teritoriul Republicii Moldova, în condiții de siguranță și calitate, cu respectarea principiilor liberei concurențe și a măsurilor de protecție a mediului, a drepturilor și intereselor legitime ale persoanelor fizice și juridice, a fost aprobat Codul transporturilor rutiere prin Legea nr.150 din 17.07.2014 (Monitorul Oficial nr.247-248/568 din 15.08.2014).

În conformitate cu prevederile Anexei la Legea nr.131 din 08.06.2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător, ANTA este abilitată cu dreptul de a combate transportul ilicit de călători.

10. Elaborarea politicilor de implementare a obligației de deservire publică în transportul public feroviar interurban de pasageri.

11. Lansarea procesului și realizarea lucrărilor de reabilitare a infrastructurii feroviare.

A fost semnat contractul cu Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare pentru alocarea sumei de 52,5 mln euro. Proiectul de lege privind ratificarea Acordului de împrumut dintre Republica Moldova și Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare în vederea procurării locomotivelor și reabilitării infrastructurii feroviare, semnat la Chișinău la 14 noiembrie 2014, a fost aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.982 din 08.12.2014 și ratificat prin Legea nr.22 din 27.02.2015.

12. Dezvoltarea și lansarea terminalelor logistice multimodale.

13. Extinderea și modernizarea capacităților portuare și asigurarea navigabilității râurilor Nistru și Prut (până la Ungheni) în scopul conectării la rețelele logistice internaționale. Stimularea accesului operatorilor la piața serviciilor de transport naval și sporirea gradului de integrare cu alte tipuri de transport.

În scopul creării premiselor pentru dezvoltarea capacităților portuare a fost definitivat și reexpediat Ministerului Mediului pentru examinare proiectul Regulamentului cu privire la efectuarea și supravegherea lucrărilor de întreținere a căilor navigabile interne (menținerea șenalului navigabil) și a sectoarelor navigabile transfrontaliere, care urmează a fi aprobat prin ordin comun al MTID și MM.

Note informative din partea partenerilor de dezvoltare a Moldovei (reforme imediate 100 zile)

Noul buget de stat trebuie să păstreze alocațiile destinate Fondului Rutier pentru întreținerea drumurilor, potrivit angajamentelor sale asumate în cadrul STL și acordurilor încheiate cu diverșii parteneri de dezvoltare

Fondului rutier pentru anul 2015 în STL și în acordurile încheiate cu partenerii de dezvoltare a fost stabilit în mărime de 1 500 mil. lei.

Conform Legii Bugetului de Stat pentru anul 2015 mărimea Fondului rutier constituie 1 523 mil. lei.

Îmbunătățirea capacităților ASD de achiziționare și administrare a contractelor pentru implementarea planului de investiții în SITL și STL

Din contul Grantului acordat de Comisia Europeană a fost semnat un contract pentru acordarea Serviciilor de asistență în implementarea proiectelor cu compania Roughton Ltd. (Marea Britanie), 2 experți ai cărei asigură asistență continuă în achiziționare și administrarea contractelor.

De asemenea a fost majorat numărul de specialiști angajați care asigură evaluarea și administrarea proiectelor cu asistență externă.

Asigurarea unei coordonări mai bune și clarificării responsabilităților respective între Autoritatea Aeronautică Civilă, Ministerul Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor (MTID) și Guvern cu privire la implementarea SAC

În conformitate cu art. 4, alin. (3), lit. a) din Legea aviației civile nr. 1237-XIII din 09.07.1997, Ministerul Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor elaborează și propune Guvernului spre aprobare, cu avizul pozitiv al Autorității Aeronautice Civile, proiecte de acte legislative și normative în domeniul aviației civile, inclusiv proiecte de acte normative care reglementează activitățile de certificare și autorizare în domeniul aviației civile, iar Autoritatea Aeronautică Civilă în conformitate cu art. 5, alin. (3) lit. a), aceeași lege, propune Guvernului spre aprobare proiecte de acte normative, altele decât cele prevăzute la art. 4), alin. 93), lit.a), precum și cuantumul plăților de supraveghere.

În acest sens, întru implementarea Anexei III a Acordului SAC, Guvernul Republicii Moldova a desemnat în calitate de autorități responsabile Ministerul Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor și Autoritatea Aeronautică Civilă (PNAL 2013, 2014). De asemenea, în vederea implementării conforme și în termenii stabiliți (2 ani de la semnare) a Acordului privind Spațiul Aerian Comun dintre Republica Moldova și Uniunea Europeană, cu suportul financiar al UE și la inițiativa acesteia, din partea UE a fost delegat un proiect de asistență tehnică, a cărui misiune este de a asista și consulta autoritățile responsabile în procesul de armonizare și transpunere a cadrului UE în actele normative naționale.